

Sınıf Rehber Öğretmenleri için Sene Başı Rehberi

Sene Başı Rehberi!

Kıymetli Öğretmenim;

Elinizde tuttuğunuz bu rehber 19 Eylül 2016 Pazartesi günü başlayan 2016-2017 eğitim öğretim yılının ilk üç aylık bölümünde sınıfınızda gerçekleştireceğiniz çalışmalar hakkında kısa bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır. Lütfen sonuna kadar dikkatle okumayı ihmal etmeyiniz.

BÖLÜM 01 GÖREVLİLER & GÖREVLERİ

Bilindiği gibi genel olarak Eğitim, özelde ise Rehberlik çalışmaları bireysel olmaktan çok bir ekip çalışmasına dayanmaktadır. Okul Rehberlik çalışmaları tek başına Rehberlik Servisinin yürüttüğü (ya da yürütebileceği) bir çalışma değildir. Bu çalışmalar okul toplumunu oluşturan tüm aktörlerin beraberce hareket etmesiyle gerçekleştirilebilir. Bu aktörlerin kimler olduğu ve ne gibi rolleri/ görevleri yerine getirdikleri MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliğinde kısaca tanımlanmıştır.

1-Okul Müdürü

Okul Müdürünün Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerine İlişkin Görevleri

Madde 47 - Okul müdürü aşağıdaki görevleri yapar:

- Okulda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için, hizmetin gerektirdiği fiziksel şartları ve uygun çalışma ortamını hazırlar, kullanılacak araç ve gereci sağlar.
- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonunu kurar, bu komisyona başkanlık eder.
- Okulun rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili yıllık program ve yürütme plânının hazırlanmasını sağlar ve uygulanmasını izler.

d) Okulun psikolojik danışman ihtiyacını, öğrenci sayısını ve bu sayıdaki artışı dikkate alarak belirler ve bulunduğu il veya ilçe millî eğitim müdürlüğünün ilgili bölümüne bildirir.

e) Okulda birden fazla psikolojik danışman varsa birini koordinatör olarak görevlendirir.

f) Rehberlik ve psikolojik danışma servisinde birden fazla psikolojik danışman olması hâlinde; program, plânlama, araştırma gibi birlikte yapılması gereken görevler dışında, hizmetlerin yürütülmesinde öğrenci sayıları, sınıflar, meslekî formasyon ve özel beceriler gibi ölçütlere göre gerektiğinde psikolojik danışmanlar arasında iş bölümü yapar. Ancak bu iş bölümünün dengeli olmasına ve hizmetlerin gerektirdiği eş güdüm ve bütünlüğü zedelememesine dikkat eder.

g) Rehberlik ve psikolojik danışma servisiyle iş birliği yaparak okuldaki Öğretmenleri her sınıfa bir sınıf rehber öğretmeni olmak üzere görevlendirir. Zorunlu olmadıkça sınıf rehber öğretmenlerini sınıftaki öğrencilerin mezuniyetine kadar değiştirmez ve sınıf rehber Öğretmenlerini bir zorunluluk bulunmadıkça yönelim işlerinde görevlendirmez.

h) Okuldaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin ve bu konudaki programın verimli ve düzenli bir biçimde yürütülmesi için psikolojik danışman, sınıf rehber öğretmenleri, öğrenciler ve veliler arasında eş güdümü sağlamak için gerekli zeni gösterir.

ı) Öğrencileri yönlendirme çalışmalarında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisi elemanları, öğrenciler, veliler, sınıf rehber öğretmenleri, branş Öğretmenleri ve diğer yöneticiler arasında iş birliği ve

organizasyon ile değerlendirme sonuçlarının bir bütünlük içinde kayıtlarının tutulmasını sağlar.

i) Başka eğitim-öğretim kurumlarından gelen öğrencilerin gelişim dosyalarını, geldikleri eğitim kurumlarından ister ve rehberlik ve psikolojik danışma servisine iletir.

j) Rehberlik ve psikolojik danışma servisinde hazırlanan program ile yürütme plânının birer örneğini ders yılının başladığı ilk ay içerisinde, yıl sonu çalışma raporunun bir örneğini ise ders yılının tamamlandığı ay içerisinde bağlı bulunduğu rehberlik ve araştırma merkezine gönderir.

2- Müdür Yardımcıları:

Müdür Yardımcılarının Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerine İlişkin Görevleri

Madde 48 - Okul müdür yardımcıları aşağıdaki görevleri yapar:

a) Sorumlu olduğu sınıflardaki öğrencilere ilişkin sorunları ve bu öğrencilerle ilgili gerekli bilgi ve belgeleri rehberlik ve psikolojik danışma servisine iletir.

b) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu toplantılarına katılır.

c) Okul müdürünün vereceği rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleriyle ilgili diğer görevleri yapar.

3-Psikolojik Danışman:

Psikolojik Danışmanın Görevleri:

Madde 50 - Psikolojik danışman aşağıdaki görevleri yapar:

a) İl çerçeve programını temel alarak okulunun rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri programını sınıf düzeylerine, okulun türüne ve öğrencilerin ihtiyaçlarına göre hazırlar.

b) Rehberlik programının ilgili kısmının uygulanmasında sınıf öğretmenlerine rehberlik eder.

c) Okulunun tür ve Özelliklerine göre gerekli eğitsel ve meslekî rehberlik etkinliklerini plânlar, programlaştırarak uygular veya uygulanmasına rehberlik eder.

d) Bireysel rehberlik hizmetlerini alanın ilke ve standartlarına uygun biçimde yürütür.

e) Eğitsel, meslekî ve bireysel rehberlik çalışmaları için öğrencilere yönelik olarak bireyi tanıma etkinliklerini yürütür.

f) Bireysel rehberlik hizmetleri kapsamında formasyonu uygunsuz psikolojik danışma yapar.

g) Sınıflarda yürütülen eğitsel ve meslekî rehberlik etkinliklerinden, uygulanması rehberlik ve psikolojik danışma alanında Özel bilgi ve beceri gerektirenleri uygular.

h) Okul içinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleriyle ilgili konularda araştırmalar yapar, bunların sonuçlarından yararlanılmasını sağlar.

i) Öğrencinin mezun olacağı dönemde, okuldaki tüm eğitim ve öğretim sürecindeki gelişimini, yönlendirilmesi açısından önemli özelliklerini ve bu konudaki önerilerini içeren bir değerlendirme raporunu sınıf rehber öğretmeni, veli, öğrenci ve okul yönetiminin iş birliğiyle hazırlar. Bu raporun aslını öğrenci gelişim dosyasına koyar, bir örneğini de Öğrenciye veya velisine verir.

j) Eğitim-öğretim kurumundaki seçmeli derslerin konulmasında çevre koşulları, okulun olanakları, öğretmen sayısı ve branşı da gözetenilerek yeni seçmeli derslere ilişkin araştırma yapar,

bu derslerin zümre öğretmenlerince gerçekleştirilecek program çalışmalarında alanı ile ilgili görüşlerini bildirir.

j) Okulda özel eğitim gerektiren öğrenci varsa veya kaynaştırma eğitimi sürdürülüyorsa, bu kapsamdaki öğrencilere ve ailelerine gerekli rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini rehberlik ve araştırma merkezinin iş birliğiyle verir.

k) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin öğrenci gelişim dosyalarını ve diğer gerekli kayıtları tutar, ilgili yazışmaları hazırlar ve İstenecek raporları düzenler.

l) Okula bir alt Öğrenim kademesinden veya nakil yoluyla gelen öğrencilerin gelişim dosyalarını inceler, sınıf rehber öğretmeniyle iş birliği içinde değerlendirir.

m) Gerektiğinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde kullanılacak ölçme araçları, doküman ve kaynakları hazırlama ve geliştirme çalışmalarına katılır.

n) Öğrencilerin ilgi, yetenek ve akademik başarıları doğrultusunda eğitsel kollara yönlendirilmesi konusunda branş ve sınıf rehber öğretmenine bilgi verir ve iş birliği yapar.

o) Ailelere, öğrencilere, sınıf rehber öğretmenlerine ve gerektiğinde diğer okul personeline yönelik hizmet alanına uygun toplantı, konferans ve panel gibi etkinlikler düzenler.

p) Okulda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin komisyonlara ve toplantılara katılır, gerekli bilgileri verir, görüşlerini belirtir.

r) Orta öğretim kurumlarında Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Ödül ve Disiplin Yönetmeliğinin ilgili maddesinde belirtilen görevi yapar.

s) Ders yılı sonunda bu alanda yapılan çalışmalarını değerlendirir, sonuçlarını ve gerekli bilgileri içeren bir rapor hazırlar.

4-Sınıf Rehber Öğretmeni

Sınıf Rehber Öğretmenin Görevleri

Madde 51 - Sınıf rehber öğretmeni aşağıdaki görevleri yapar:

a) Okulun rehberlik ve psikolojik danışma programı çerçevesinde sınıfın yıllık çalışmalarını plânlar ve bu plânlanmanın bir örneğini rehberlik ve psikolojik danışma servisine verir.

b) Rehberlik için ayrılan sürede sınıfa girer. Sınıf rehberlik çalışmaları kapsamında eğitsel ve meslekî rehberlik etkinliklerini, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisinin organizasyonu ve rehberliğinde yürütür.

c) Sınıfındaki öğrencilerin öğrenci gelişim dosyalarının tutulmasında, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisiyle iş birliği yapar.

d) Sınıfa yeni gelen Öğrencilerin gelişim dosyalarını rehberlik ve psikolojik danışma servisi ile iş birliği içinde inceler, değerlendirir.

e) Çalışmalarda öğrenci hakkında topladığı bilgilerden özel ve kişisel olanların gizliliğini korur.

f) Sınıfıyla ilgili çalışmalarını, ihtiyaç ve önerilerini belirten bir raporunu ders yılı sonunda ilk hafta içinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisine iletir.

g) Öğrencilerin ilgi, yetenek ve akademik başarıları doğrultusunda eğitsel kollara yönlendirmeleri konusunda psikolojik danışmanla iş birliği yapar.

Sınıf Rehber Öğretmenleri için Sene Başı Rehberi

h) Okul müdürünün vereceği, hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

İlköğretimde 1'inci sınıftan 5'inci sınıfa kadar olan sınıfları okutan öğretmenler de bu görevleri kendi sınıflarında; üst sınıflardaki sınıf rehber öğretmenleri gibi, öğrencilerinin yaş, gelişim, eğitim durumları, bireysel özellikleri ve gereksinimleri doğrultusunda, rehberlik ve psikolojik danışma servisinin eş güdümünde yürütürler.

5- Diğer Öğretmenler

Diğer Öğretmenler

Madde 52 - Sınıf rehber öğretmenliği görevi olmayan öğretmenler de gerektiğinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisinin plânlama ve eş güdümüyle çalışmalara yardımcı olurlar.

Okul Müdürünün vereceği, rehberlikle ilgili görevleri yerine getirirler.

BÖLÜM 02: SENE BAŞI ÇALIŞMALARI

- **Rehberlik Hizmetleri Yürütme Kurulu Toplantısına katılım:** Toplantıya sınıfınız ile ilgili temel hazırlıkları yaparak gelmeniz, etkinlikler ve öğrenci ihtiyaçları konusunda uygulama notlarınızı, geçmiş tecrübelerinizi kurulda dile getirerek en verimli bir şekilde toplantının sonuçlandırılmasına katkı sunmanız beklenmektedir.
- **Okul Rehberlik Çalışma Programının hazırlık çalışmalarına katılım:** Geçmiş tecrübeleriniz, edindiğiniz taze bilgileriniz ve etkinlikler üzerinde yaptığınız incelemeler ışığında en gerçekçi programın geliştirilmesinde katkı sunmanız beklenmektedir.
- **Sınıf Rehberlik Faaliyet Planı hazırlama çalışmaları:** Sınıf Öğretmenliğini yaptığınız seviyede bu yıl uygulanacak etkinlikler ve bireyi tanıma materyali seçimi yapılacağından bu konuda hazırlıklı olmanız beklenmektedir.
- **Sınıf Rehberlik Dosyası Düzenleme ve Hazırlık Çalışmaları:** Sınıf Rehberlik Dosyanızı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne hazırlanan Rehberlik Desimali (Sınıf Dosyası İçeriği)ne uygun olarak düzenlemeniz, eksikliklerini tamamlamanız, güncelliğini kaybetmiş bilgileri ise güncelleyerek yıl boyunca kullanılacak sağlam bir bilgi kaynağı haline getirmeniz beklenmektedir.

- **Oryantasyon Haftaları Çalışmaları hazırlığını tamamlama:** Okulumuza yeni katılan öğrencilerimizin okulumuz ve yakın çevresi hakkında bilgilendirilme çalışmaları, tüm öğrencilerimizin ise okul yaşantısı, kuralları, hedefleri, geçmişi ve geleceği, güçlü yanları, kültürü, imkânları, geçmiş hayatlarına göre farklılaşan yönleri, yurt hayatı kuralları, üst eğitim kurumları, hedefleri hakkında bilgilendirilmesi konusunda katkıları sunmanız beklenmektedir.
- **Form/Anket/Envanter Uygulama, Değerlendirme ve Teslim Çalışmaları:** Elimizdeki araçlar ne kadar yeterli ve faydalı olursa olsun sağladığı bilgiye zamanında ulaşılamamışsa boşuna bir çabadan ibarettir. Bu yüzden önemli olan bilginin doğru ve zamanında elde edilip sonuçlarının ise en kısa zamanda hayata geçirilmesinin sağlanmasıdır. Sınıf Rehber Öğretmenlerimizden bu konuda; sene başında uygulanmasına karar verilen araçları yönergelerinde belirtilen kurallara riayet ederek büyük bir titizlikle uygulanmasını sağlamaları ve hiçbir gecikme yaşanmadan değerlendirme çalışmalarında üzerine düşen rolü yerine getirmeleridir. Bu konuda sene başında belirlenecek takvime uymanız hayati öneme sahiptir.
- **Etkinlik Uygulama Çalışmaları:** Rehberlik etkinliklerinin beklenen sonucu vermesinin ilk şartı **gerekli ciddiyetle uygulanmış olmalarıdır**. Bu yüzden asla **derste açılıp okunarak, bir öğrenciyi okutulup diğer öğrencilerin dinlemelerini isteyerek, dahası hiç okumadan ve hazırlanmadan o saatte akla ne gelirse bir konuda sohbet edilerek yada rehberlik saatlerinde kendi derslerimizin eksik konularını işleyip etkinliği yapmış gibi görünerek yapılan uygulamalardan doğal olarak hiçbir olumlu sonuç alınamayacaktır**. Rehberlik çalışmaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve bu yüzden de bu parça sakatlanarak eğitimde istenen neticeye ulaşılamaz.
- Bu konuda sizlerden beklentimiz; konulara tıpkı kendi derslerinize hazırlanır gibi hazırlanmanız, titizlikle uygulamaya çalışmanızdır. Bu çalışmaların uygulama denetim yetkisi Okul Müdürü yetkileri içerisinde olsa da sonuç olarak siz öğretmenlerimizin eğitimci hassasiyetinize ve mesleki

namusunuza emanettir.

- **Rehberlik Servisiyle düzenli bağlantı kurulması ve gerekli müşavirlik hizmetinin alınması çalışmaları:** Bir eğitim yılı toplam 180 iş günü olmakla beraber oldukça uzun sayılabilecek bir zaman dilimidir. Bu zaman diliminde yürütülen çalışmalarda zaman zaman güncellenmesi gereken bilgiler, öğrenilmesi gereken açıklamalar, çözülmesi gereken sorunlar oluşabilmektedir. Bu ve benzeri amaçlarla Sınıf Rehber Öğretmenlerimiz ile Okul Rehberlik Servisi arasında belirli periyotta görüşmeler/ müşavirlik çalışmaları yapılması kaçınılmaz olarak çok önemlidir.
- Gerek öğrenciler hakkında güncel bilgilerin paylaşılması, ani gelişen konularda bilgi alışverişinde bulunulması, gerek çalışmalar hakkında bilgi alınması ve gerekse işlenecek konular hakkında önemli bilgilerin paylaşılması için sene başında Rehberlik Hizmetleri Yürütme Kurulunda belirleyeceğimiz bir düzende Rehberlik Servisine giderek bilgi paylaşımında bulunmanız beklenmektedir.
- **Kısaca Özetlersek:** Sene başı çalışmalarımız; yıl boyunca vereceğimiz hizmetin kalitesini belirleyecek, bizim yaptığımız işten doyum sağlamamıza yardımcı olacak, öğrencilerimizin (bazen de kendimizin) kişisel gelişimimize katkıda bulunacak faaliyetlerden oluşmaktadır.
- Bu faaliyetleri hakkını vererek uygulayarak yılsonunda öğrencilerimize beş seçenek arasından doğruya en yakın olanı karalamayı değil de (çoğunlukla bildiklerini sandıkları, bildiklerini sandığımız, bildikleri varsayılan ama yüzeysel birkaç klişe kelime dışında fazlaca da bir alakaları olmayan birçok konu hakkında farkındalık oluşturarak) ruh dünyalarına, hayatlarına, iletişim kalitelerine, mutluluklarına, kişisel gelişimlerine katkıda bulunduğumuzu fark etmiş olmanın tatminini yaşayabileceğiz belki de.
- Rehberlik Çalışmalarına göstereceğimiz özen ve vereceğimiz emek asla boşa gitmeyecektir. Geleceğimizi emanet ettiğimiz çocuklarımızın başarabildikleri tek aktivitenin a,b,c,d ve e şıklarından bir tanesini yüksek isabetle seçebilmeleri olduğunu fark etmek özellikle

biz eğitimciler için büyük bir trajedidir. Bu trajedinin oluşumunda da önlenmesinde de en büyük pay sahiplerinden bir tanesinin biz eğitimciler olduğunu bilmek oldukça rahatsız edicidir.

- **Çocuklarımızın tek yönlü değil de çok yönlü ama başarılı olmasının bir yolu da Rehberlik saatlerinin verimli kullanılması olacaktır.** Rehberlik çalışmalarına yönelik öğretmenlerimizin zihnindeki olumsuz imajlar, ön yargılar verimsiz, renksiz, ilgi çekmeyen, sıkıcı rehberlik saatlerinin oluşmasında en büyük pay sahibidirler. Tabii bu durum o saatlerde sıkıntıdan boğulan öğrencilerde de benzeri imajların oluşmasını tetikleyici bir etki yapmaktadır. Her hafta tekrarlanan bu sıkıcı sürecin sonunda ise ortaya “boş işler bunlar” bakışı çıkmaktadır. Bu sürecin sonu ise yalnızca kâğıt üzerinde uygulanmış görünen, içeriği olmayan ve tabii herhangi bir başarı da elde edilemeyen sezon sonundan ibaret olacaktır.
- 2016-2017 yılında okullarımızda görev yapan tüm öğretmen arkadaşlarımızın yukarıda uzun uzun saydığımız davranışlara sapmadan, tüm iyi niyetleri, mesleki şevk ve heyecanlarını da katarak öğrencilerimizin ruhuna dokunabilmelerini diliyoruz.
- Rehberlik Çalışmaları diye sayıp döktüğümüz çalışmaların yüzde 90lık bölümünün doğrudan doğruya Öğretmenlik olduğunu hatırlayarak yıl boyu içinizdeki idealist öğretmenin (her tür olumsuz şarta rağmen) capcanlı kalacağına, sizi hep doğruya ve güzele götüreceğine inancımız tamdır.

Başarı dileklerimizle!

Soner Hakkı AKIN
Psikolojik Danışman